

Notat - Udmøntning af effektiviserings- og besparelseskra v - uddybende notat

Sagsnavn: Budget 2023-26
Sagsnummer: 00.01.00-S55-2-21
Skrevet af: Susanne Risager Clausen og Lars Sønderby
E-mail: Susanne.Risager.Clausen@randers.dk
Forvaltning: Budget
Dato: 25-08-2022
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet B2023-2026)

Indledning

Nedenfor gives en række supplerende bemærkninger til det vedlagte katalog med forslag til udmøntning af det effektiviserings- og besparelseskra v som er indeholdt i B2023-2026.

I lighed med tidligere år (og som godkendt i budgetproceduren for 2023-26) er der indarbejdet et nyt effektiviseringskra v i 2026. Samtidig blev følgende besluttet:

Den økonomiske effekt af de forslag som socialområdet skal udarbejde til den økonomiske handleplan vil overstige socialrådets andel af det generelle effektiviserings- og besparelseskra v. Det foreslås derfor, at socialområdet ikke pålægges at udarbejde yderligere forslag til udmøntning af det generelle kra v på 2,59 mio. kr. i 2024, 5,17 mio. kr. i 2025 og 7,76 i 2026 og frem. Stillingtagen til udmøntning af socialrådets andel af det generelle effektiviserings- og besparelseskra v henvises i stedet til de politiske forhandlinger om budgettet i september.

Det samlede effektiviserings- og besparelseskatalog (vedlagt som bilag) svarer dermed til 17,4 mio. kr. i 2024, 34,8 mio. kr. i 2025 og 52,2 mio. kr. i 2026. Disse beløb er indarbejdet i budgettet (under konto 6) og er således anvendt som finansiering i det foreliggende basisbudget.

Hvis der politisk fjernes forslag fra kataloget, skal det som udgangspunkt erstattes af et andet forslag med tilsvarende økonomisk virkning. Såfremt der er økonomisk råderum hertil, kan det også politisk besluttes at et givet forslag ikke gennemføres mod en tilsvarende reduktion af råderummet (forslaget 'købes fri').

Kataloget indeholder direktionens forslag til udmøntning af effektiviserings- og besparelseskra vet. Herudover indeholder kataloget forslag til udmøntning af de yderligere kra v, som er nødvendige af hensyn til genopretning af økonomien på de fagområder, der er i økonomisk ubalance ved indgangen til budgetperioden.

Der er ikke i de yderligere forslag i kataloget indregnet behov for tilpasning af aktivitetsniveauet som følge af udløb af midlertidige bevillinger. For god ordens skyld skal det præciseres, at aktiviteterne finansieret af midlertidige bevillinger vil ophøre, såfremt der ikke i den videre budgetlægning findes finansiering til at videreføre disse (se bilag med særskilt oversigt).

Effektiviseringskra vet er fordelt på direktørområderne i forhold til andel af kommunens serviceudgifter.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2022-25 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en ny økonomisk handleplan på socialområdet, der skal bidrage til at genoprette økonomisk balance på området.

Handleplanen indeholder en række forslag, som er fremlagt sammen med effektiviserings- og besparelseskataloget. Den økonomiske effekt af disse forslag overstiger socialrådets andel af det generelle effektiviserings- og besparelseskrav. Derfor er socialrådet som ovenfor nævnt ikke pålagt at udarbejde yderligere forslag til udmøntning af det generelle krav. Forslagene i socialrådets handleplan har som udgangspunkt ingen bevillingsmæssige konsekvenser (bortset fra de forudsatte anlægsinvesteringer, der er indeholdt i planen). Der er med andre ord tale om forslag, som skal bidrage til at mindske det merforbrug området har i forhold til det eksisterende budget.

Nedenfor er der for relevante fagudvalg angivet nogle supplerende bemærkninger til kataloget og/eller andre oplysninger, som man politisk bør have kendskab til i forhold til den videre budgetproces.

Tværgående - økonomiudvalget

Randers Kommune anvender i dag MS Office i version 2013.

I forbindelse med en sparerunde (såkaldt 'Tættekam 1') på kommunens IT-udgifter i 2011 blev det besluttet ikke at gentegne vedligeholdelse og opgraderingsret på MS Office udover version 2013. Det var på daværende tidspunkt forventningen, at fremkomsten af Office-pakker baseret på Open Source ville vokse. Besparelsen blev udmøntet via en reduktion af det centrale IT-budget.

Den forudsatte besparelse har dog ikke vist sig mulig at gennemføre. En række af de fagsystemer, som kommunerne anvender, forudsætter stadig Office pakken fra Microsoft, ligesom den funktionalitet der findes i MS Office pakken kun i begrænset omfang er til stede i Office-pakker baseret på Open Source. Forvaltningen har derfor heller ikke kendskab til kommuner, som anvender kontorprogrammer baseret på Open Source.

Microsoft har nu udmeldt, at man stopper med at udvikle og vedligeholde Office version 2013 den 1. april 2023. Det betyder, at Microsoft fra denne dato ikke opdaterer Office version 2013 med ny funktionalitet og sikkerhedsopdateringer. Allerede nu ses, at kommunens leverandører af fagsystemer, som anvender Office-funktionalitet, neddroser udvikling og vedligeholdelse af deres systemer, således at de ikke mere understøtter Office version 2013 med ny funktionalitet. Det ses også, at Microsoft kun udvikler ny funktionalitet til de nyeste Office-pakker.

Tidligere købte man som bruger en Office pakke. I dag indgår man en licensaftale, som baseres på, at man for et fast årligt beløb pr. bruger altid har adgang til den nyeste Office pakke. Office pakken kaldes Office365. Udover de traditionelle Office programmer indeholder Office365 adgang til Teams, Yammer og en række programmer til data- og dokumentudveksling, fx OneDrive og Sharepoint. Office365 licenserne kan endvidere opgraderes, så de – mod en ekstrabetaling - også indeholder funktionalitet indenfor sikkerhed, telefoni, dataanalyse og integrationer til fx mobiltelefoner. Office365 findes i forskellige licenstyper. Det er således muligt at anskaffe Office365 licens til fx "tunge" brugere og "lette" brugere.

På ovenstående baggrund er det således nødvendigt, at kommunen gennemfører en fuld opgradering til Microsoft Office365. Opgraderingen skal være afsluttet senest 1. april 2023.

Kommunen har i alt brug for ca. 7.200 licenser. På baggrund af en gennemgang af brugere og behovet for tunge hhv. lette licenser vurderes de økonomiske konsekvenser for kommunen (fuldt indfaset) at være en udgift på 5,7 mio. kr. årligt. I dag afholder forvaltninger og stabe allerede en årlig udgift på godt 1,3 mio. kr. på området. Netto kan merudgiften derfor opgøres til 4,4 mio. kr. årligt.

Som ovenfor anført blev det centrale budget til MS-licenser allerede fjernet i 2011. Det er derfor administrativt besluttet, at betalingen for de nye licenser sker i fagforvaltningerne via årlige opkrævninger fra IT & Digitalisering. Merudgiften til den fulde overgang til Office365 vil gradvist slå igennem i forbindelse med opkrævningen for 2022 og vil slå fuldt igennem fra og med april 2023.

Indenfor de enkelte direktørområder er det forskelligt, hvorledes udgifterne til eksisterende licenser mv. i dag er finansieret og i hvilken grad man allerede afholder udgifter på området til bl.a. Teams-licenser. Det vil derfor også være forskelligt, hvorledes de enkelte direktørområder håndterer merudgiften og om dette giver anledning til behov for at gennemføre kompenserende besparelser eller ej.

Afslutningsvis skal det nævnes, at mange kommuner, herunder de øvrige 6-byer, i stort omfang er overgået til Office365. Erfaringer herfra viser, at Office365 indeholder en række nye funktioner ift. samarbejde og at der ofte kommer ny funktionalitet. Office365 giver muligheder for at optimere arbejdsgange og videndeling. I takt med at Office365 er implementeret vil forvaltningen se på, hvorledes mulighederne i programmerne kan udnyttes - herunder om den opgjorte merudgift forbundet med opgraderingen herigennem kan nedbringes.

Socialområdet

Der er udarbejdet en supplerende økonomisk handleplan på socialområdet, der indeholder en række forslag, som skal medvirke til at genskabe økonomisk balance på området. Forslagene er fremlagt sammen med effektiviserings- og besparelseskataloget, men vil ikke indebære reduktioner af områdets økonomi. Der er derimod tale om forslag, der skal medvirke til at nedbringe størrelse af det forbrug som ligger udover områdets budget.

Der henvises herudover til særskilt notat om socialområdets økonomiske handleplan (vedlagt det samlede budgetmateriale).

Udvikling, miljø og teknik

Der er strukturel ubalance på parkeringsområdet og på kollektiv trafik. Der er derfor udarbejdet supplerende forslag med henblik på at genskabe den økonomiske balance på disse områder.

På parkeringsområdet skyldes ubalancen færre parkeringsindtægter. Udfordringen er nærmere beskrevet i notat om parkeringsområdet. Der stilles forslag om at hæve parkeringsafgiften med 1,5 kr. pr. time svarende til en merindtægt på 0,9 mio. kr. årligt.

På kollektiv trafik er området ramt af en række udfordringer, bl.a. stigende brændstofpriser. Der henvises til særskilt notat for en uddybende beskrivelse af problemstillingerne. Der er stillet supplerende forslag for 7,6 mio. kr. i 2023 og 8,7 mio. kr. årligt i 2024 og frem med henblik på at afhjælpe den økonomiske ubalance. Forslagene vedrører effektivisering af driften, overgang til HVO til almindelig diesel, omprioritering af midler afsat til forsøgsordning med transport til unge i landdistrikterne samt ændring af den nuværende ordning vedr. pensionistkort.

Dagtilbudsområdet

Af det samlede besparelser- og effektiviseringskrav udgør børneområdets andel 1.98 mio. kr. i 2024, 4.01 mio. kr. i 2025 og 6.01 mio. kr. i 2026 og frem.

Nedenfor er udarbejdet nogle supplerende bemærkninger til de forslag der er udarbejdet med henblik på udmøntning af kravet. De indarbejdede besparelses-/effektiviseringsforslag indeholder foruden effektiviseringskravet også finansiering af forvaltningens forslag til fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet.

Fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet

Baggrund

Af budgetaftalen 2022-2025 fremgår det i relation til udmøntningen af minimumsnormeringer i Randers kommune, *at de mange nye medarbejdere også kræver øget fokus på ledelse på dagtilbudsområdet. Aftalepartierne ønsker derfor, at forvaltningen udarbejder et oplæg til, hvorledes der fremadrettet kan arbejdes med dette emne – herunder eventuelle organisatoriske overvejelser, som kan ses i sammenhæng med den kapacitetsanalyse, som skal udarbejdes på dagtilbudsområdet i 2022. Oplægget ønskes udarbejdet med henblik på, at det kan fremsendes sammen med budgetmaterialet for 2023-2026. (Budget 2022-2025)*

Forvaltningen har udarbejdet et oplæg i overensstemmelse med byrådets anmodning. Oplægget beskriver et forslag til fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet og tilhørende økonomi forbundet med beslutning om implementering. Det samlede oplæg inkl. baggrundsmateriale er vedlagt som underbilag til nærværende notat.

Forvaltningens forslag til fremadrettet pædagogisk ledelse

Minimumsnormeringer er et krav til, hvor meget pædagogisk personale der skal være ansat i daginstitutioner. Det er besluttet, at der fra 2024 skal være minimum 1 pædagogisk personale til 3 børn i vuggestuer og minimum 1 pædagogisk personale til 6 børn i børnehaver. I Randers Kommune har byrådet besluttet, at udmøntningen af minimumsnormeringer på kommuneniveau skal ske fra 2023.

Implementeringen af minimumsnormeringer på dagtilbudsområdet sammenholdt med et stigende børnetal i Randers Kommune, betyder at der fremadrettet ansættes mere personale i institutionerne. Hvis ikke der tilføres ressourcer til ledelsesopgaven, vil det medvirke at ledelsesspændet øges.

Den optimale størrelse på ledelsesspænd for pædagogiske ledere på dagtilbudsområdet er ikke entydigt påvist, men der er bred enighed om i forskningen, at et mellemspænd på 14-20 personale pr. pædagogisk leder er det mest optimale spænd.

Det aktuelle (2022) gennemsnitlige ledelsesspænd i de kommunale dagtilbud i Randers Kommune er på 28,5 personale pr. pædagogisk leder. Med udmøntningen af minimumsnormeringer og et stigende børnetal vil det gennemsnitlige ledelsesspænd stige til 30,5 personale pr. pædagogisk leder i 2024.

Forvaltningen anbefaler, at ledelsesspændet reduceres, således det kommer tættere på det forskningen kalder et mellemspænd. Til at indfri dette formål har forvaltningen opstillet forslag til fire principper for fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet:

1. Alle institutioner skal i udgangspunktet have sin egen pædagogiske leder.
2. Dog skal institutioner med færre end 14 personale have delt ledelse, for at fastholde en tydelig ledelsesidentitet
3. Institutioner med *stort* ledelsesspænd (min. 30 personale pr. leder) vil få tilført lønudgifter til yderligere 0,25 pædagogisk leder, til at frigive et større ledelsesrum til faglig sparring.
4. Institutioner med et *meget stort* ledelsesspænd (min. 35 personale pr. leder) vil i stedet få tilført lønudgifter til yderligere 0,50 pædagogisk leder, til at frigive et større ledelsesrum til faglig sparring.

Forvaltningen anbefaler ikke, at der tilføres en lederstilling, men at der i stedet tilføres midler, således den pædagogiske leder lokalt kan finde en god løsning i forhold til at frigive et større ledelsesrum. De tilførte midler skal anvendes til pædagogisk personale, som vil indgå i opgørelsen af minimumsnormeringer. Midlerne kan eksempelvis anvendes til pædagogisk personale med koordinator-opgaver eksempelvis med ansvar for vagtplaner eller andre administrative opgaver. Dermed vil den enkelte leder øge sine muligheder for at udøve ledelse tæt på den pædagogiske kerneopgave.

Implementering af principperne vil betyde en udgift på 6,1 mio. kr. pr. år. Beregningsgrundlaget fremgår af underbilaget: "Aktuelt ledelsesspænd 2022 og forventninger til ledelsesspændet kommende år"

Forslag til effektiviserings- og besparelseskataloget og finansiering af mere pædagogisk ledelse

I det følgende er dagtilbudsområdets forslag indeholdt i effektiviserings- og besparelseskataloget uddybet. Forvaltningen fremlægger en samlet pakke, som indeholder besparelses- effektiviseringsforslag, der både kan udmønte områdets andel af det samlede reduktionskrav på serviceudgifter, og samtidigt kan finansiere ovennævnte forslag til fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet.

Den samlede pakke består af tre besparelsesforslag, som præsenteres i det følgende.

Forslag 1 - Delvis indregning af ledelse i opgørelsen af minimumsnormeringer

I forbindelse med beslutningen omkring udmøntningen af minimumsnormeringer i Randers Kommune har byrådet (sag nr. 151 den 6. april 2021) vedtaget, at ledelse ikke medregnes i opgørelsen af minimumsnormeringerne. Dette med afsæt i en ambition om, at minimumsnormeringerne skal have størst mulig effekt for børnene i praksis. På nuværende tidspunkt indregnes der derfor ikke ledelse i opgørelsen af minimumsnormeringer i Randers Kommune. I lov om udmøntning af minimumsnormeringer og i forudsætningerne for implementeringen på landsplan medtages ledelse med en vægt på 85%. Tidligere har ledere indgået med en vægt på 100 % i opgørelsen af normeringer.

I bekendtgørelsen om opgørelse af normering i daginstitutioner (21. juni 2022) defineres pædagogiske ledere som "*ledere ansat på lederoverenskomst, som har pædagogiske opgaver i relation til børnene*"¹.

Forvaltningens forslag om, at tilføre midler til øget pædagogisk ledelse for dagtilbudsområdet, forbedrer den enkelte leders mulighed for at udøve ledelse tæt på den pædagogiske kerneopgave i relation til børnene. Forvaltningen ser det derfor muligt at medregne en andel af ledelse og stiller forslag om, at 30 % af ledelsestiden medregnes i opgørelsen af minimumsnormeringer.

Den medregnede andel af lederens tid kan eksempelvis være deltagelse i møder med forældre, udarbejdelse af indstillinger til visitation eller lignende – en opgave som den almene pædagog også kan involveres i, dog vil omfanget være væsentlig anderledes. Andre personaletyper indgår (som hidtil) ikke i opgørelsen af minimumsnormeringer (eks.vis administrations-, rengørings- og køkkenpersonale).

¹ Bekendtgørelse og vejledning om normeringsopgørelse: [Normeringsbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://www.retsinformation.dk/eli/lovtidl/2022-06-21-1113)

Økonomi

Ved at ændre på opgørelsesmetoden af minimumsnormeringer, og medregne 30 % af ledelsestiden, vil det frigive 4,1 mio.kr. årligt fra og med 2024.

Finansieringsforslag (1.000 kr.)	Beløb 2023	Beløb 2024	Beløb 2025	Beløb 2026
Delvis indregning af ledelse i opgørelsen af minimumsnormeringer	-	-4.100	-4.100	-4.100

Reduktionen på 4,1 mio. kr. kan sammenholdes med en tilførsel til området på 6,1 mio. kr. til forslaget om fremadrettet pædagogisk ledelse på dagtilbudsområdet (beskrevet ovenfor) – altså en nettoudvidelse på 2 mio. kr. pr. år, der skal dækkes af de øvrige forslag beskrevet nedenfor.

Forslag 2 – PAU medregnes som uddannet personale

Kvalificeret pædagogisk personale i dagtilbuddene er en afgørende forudsætning for, at alle børn trives, lærer og udvikler sig og dannes. Et af initiativerne i den politiske aftale om udmøntningen af minimumsnormeringer, er et fokus på mere uddannet pædagogisk personale. Med afsæt i dette har byrådet i Randers Kommune (sag nr. 151 den 6. april 2021) vedtaget, at andelen af uddannede pædagoger skal udgøre 65 % senest i 2025. Det bemærkes at denne beslutning eksplicit omhandler uddannede pædagoger og dermed afviger fra de nationale forudsætninger for opgørelsen af uddannet pædagogisk personale. I den nationale opgørelse ved Danmarks statistik medregnes også pædagogiske assistenter samt ledelse. Som ved opgørelsen af normering, adskiller Randers Kommune sig således ved, at ikke medtage disse i opgørelsen af andel uddannede.

Forvaltningen foreslår at justere målsætningen omkring 65 % uddannede pædagoger, så også pædagogiske assistenter (PAU) bliver medregnet som uddannet pædagogisk personale. En sådan ændring vil betyde, at der i praksis justeres i fordelingen mellem pædagoger og PAU'er. Målsætningen for andelen af uddannet personale foreslås samtidigt forøget, så andelen af uddannet personale i dagtilbud skal udgøre 67 %.

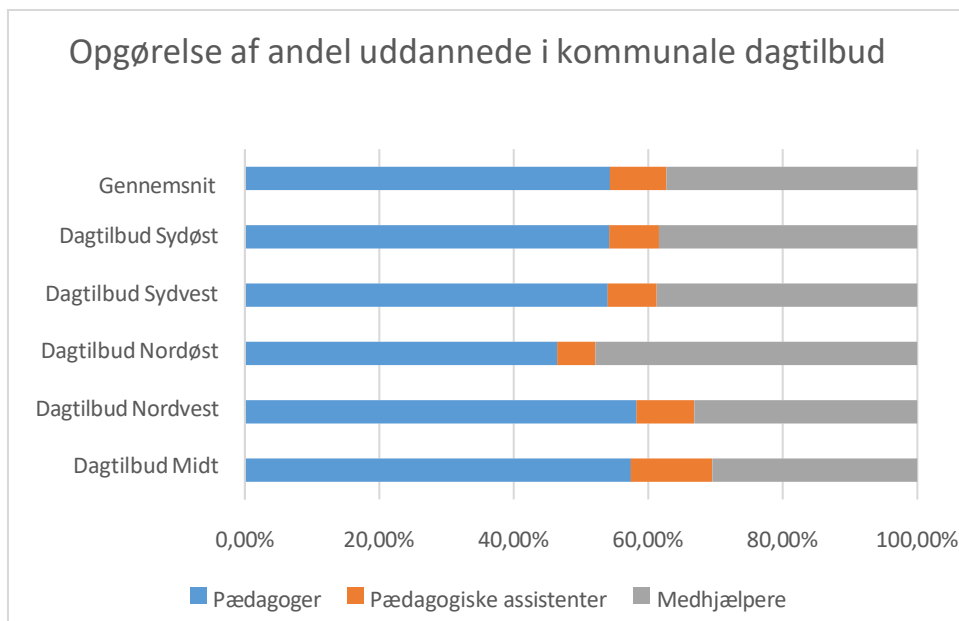
I praksis vil det med forslaget være op til den enkelte institution, at sikre målsætningen og fordelingen af mellem pædagoger og PAU'er. Institutionerne understøttes af adgang til ledelsesinformation som gør det muligt løbende at følge fordelingen. Med afsæt i data fra ledelsesinformationssystemet vil forvaltningen sikre opfølgning på institutionernes indfrielse af målsætningen om 67 % uddannet personale.

I den følgende tabel og grafik fremgår en opgørelse af fordelingen af personalet i kommunale dagtilbud.

Tabel: Opgørelse af andel uddannede i kommunale dagtilbud

Dagtilbud	Pædagoger	Pædagogiske assistenter	Medhjælpere
Dagtilbud Midt	57,4 %	12,1 %	30,5 %
Dagtilbud Nordvest	58,3 %	8,6 %	33,2 %
Dagtilbud Nordøst	46,5 %	5,7 %	47,9 %
Dagtilbud Sydvest	53,9 %	7,3 %	38,7 %
Dagtilbud Sydøst	54,2 %	7,4 %	38,4 %
I alt	54,3 %	8,4 %	37,3 %

Tabelnote: Opgørelse af andel uddannede i dagtilbuddene de seneste 12 måneder. Ledere og øvrigt personale indgår ikke. De selvejende institutioner indgår ikke. PAU-elever og pædagogstuderende er vægtede og tæller med i kategorien medhjælpere.

Med en justering i opgørelsen anerkendes PAU-uddannelsen og PAU-uddannede som pædagogisk personale i praksis. Randers Kommune er i gang med at udarbejde kompetenceprofiler, som beskriver kompetence- og opgavefordelingen mellem pædagoger og PAU'er.

At inkludere pædagogiske assistenter i opgørelsen vil tillige have en positiv effekt på de forventede rekrutteringsudfordringer på dagtilbudsområdet. KKR Midtjylland og Region Midtjylland har i samarbejde med COWI² undersøgt behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region fra 2022-2032. I undersøgelsen har man fremskrevet behovet for henholdsvis pædagoger og pædagogiske assistenter. Resultaterne af fremskrivningerne viser, at der er risiko for, at den nuværende rekrutteringssituation forværres i de kommende år, og at rekrutteringsproblemerne kan udvikle sig til mangel med risiko for mere omfattende og længerevarende rekrutteringsproblemer i Østjylland end i Vestjylland.

Fra 2024 forventes efterspørgslen på pædagoger at være større end udbuddet. Anderledes ser det ud for pædagogiske assistenter. Her har undersøgelsen fremskrevet et scenarie, hvor efterspørgslen følger udviklingen i antallet af personer i den brugergruppe, som de pædagogiske assistenter 'servicerer'. I dette scenarie forventes der at være overskud af pædagogiske assistenter, således faggruppen kan udgøre en potentiel rekrutteringsmasse, og afhjælpe rekrutteringsudfordringer blandt pædagogerne.

Ovenstående forventede rekrutteringsudfordringer mærkes allerede i praksis i Randers Kommune, hvor der generelt opleves udfordringer med at hæve andelen af uddannede pædagoger jævnfør byrådets beslutning. I gennemsnit har de fem kommunale dagtilbud ansat 54,3 % uddannede pædagoger. Forvaltningen vurderer derfor også, at der er risiko for, at den politiske målsætning om 65 % uddannede pædagoger i 2025 realistisk set ikke kan indfries.

I 2021-2022 er der ansat 64 pædagogisk assistent elever³. Med start i august 2022, er der dertil ansat 22 pædagogisk assistent elever, som starter på hovedforløbet. Eleverne uddannes fra Randers Social- og sundhedsskole.

² COWI, KKR og Region Midtjylland: Behovet for velfærdsuddannede i den midtjyske region 2022- 2032

³ 49 på den ordinære EUD + 13 på grundforløb 2.

Af Randers Kommunes data fra projektet: "Frem mod fuldtid"⁴ fremgår det, at 12 % pædagoguddannede på dagtilbudsområdet er ansat på heltid, mens 88 % er ansat på deltid. I gennemsnit er de deltidsansatte ansat på 32,8 timer. I blandt de pædagogiske assistenter er 13 % på heltid, mens 87 % er ansat på deltid. Der er således et stort rekrutteringspotentiale i at indgå dialog med personalet om at øge deres ansættelsesgrad. Det samlede rekrutteringspotentiale øges også her ved at medregne pædagogiske assistenter i opgørelsen af andelen af uddannede, idet der for denne personalegruppe ses den samme tendens ift. deltidsansættelser.

Økonomi

Beregningen af finansieringsforslaget tager udgangspunkt i, at 10% af personalet er PAU'er og at de som ovenfor anført medregnes som uddannet personale. Dette er dog en beregningsmæssig forudsætning. I praksis vil det være op til den enkelte institution at sikre, at den samlede målsætning (67 %) omkring uddannet personale er opnået.

Besparselsen opnås ved at ændre i beregningsforudsætningerne omkring andelen af pædagoger og PAU'er, når byrådets beslutning om udmøntningen af minimumsnormeringerne skal implementeres. Forskellen er et udtryk for differencen i gennemsnitslønningerne. Fuldt indfaset forudsættes forslaget at indebære en besparelse på 5,3 mio. kr. årligt.

Finansieringsforslag (1.000 kr.)	Beløb 2023	Beløb 2024	Beløb 2025	Beløb 2026
Andelen af uddannet personale skal udgøre 67%.	-	- 3.088	-4.188	- 5.300

Forslag 3 - Justering af rammerne for førskole

Alle børn tilbydes en plads i en førskoleordning i Randers Kommune fra den 1. marts til 1. august, det år de skal starte i skole. Pædagogisk praksis i førskoleordningen tager afsæt i den pædagogiske læreplan og det fælles pædagogiske grundlag, hvor der arbejdes med at skabe et pædagogisk læringsmiljø hele dagen. Ledelsesansvaret tilfalder SFO'en i før-skoleperioden fra 1. marts til 1. august. På nuværende tidspunkt er førskolen omfattet af dagtilbudsloven og dermed tildeles ressourcer, således at beslutningerne omkring minimumsnormeringer overholdes i perioden, hvor børnene deltager i før-skole. Børnene starter ikke i SFO før den 1. august. En række andre kommuner laver før-skole fra 1. maj med udgangspunkt i folkeskoleloven. Det betyder, at børnene ikke er omfattet af lov om minimumsnormeringer. I Randers Kommune vil det dog ikke være hensigtsmæssigt, da der på nuværende tidspunkt er behov for den kapacitet (antal pladser) som den nugældende førskole-ordning medfører i børnehaven fra 1. marts til 1. maj.

Forslaget om justerede rammer forudsætter, at der kan gennemføres en to-strengt model omkring førskole/før SFO i Randers Kommune. Dette vil betyde, at førskoleordningen i Randers Kommune justeres, således førskoletilbuddet indebærer, at børnene starter i før-skole den 1. marts frem til den 1. maj - under dagtilbudsloven, og derefter før-SFO fra den 1. maj frem til 1. august - under folkeskoleloven. Der igangsættes en afdækning af, om en sådan model kan gennemføres.

⁴ Randers Kommune: Idekatalog – Frem mod fuldtid 2020

Grafik 2 – Forslag til fremadrettet før-skoleordning

Forslaget vil betyde, at forældrene med den nye ordning skal betale SFO-takst fra 1. maj til 1. august i stedet for børnehavetakst. I dag betaler forældrene børnehavetakst frem til 1. august, hvor børnene begynder i SFO.

I 2022 udgør taksten for et børnehavebarn 1854 kr. pr. måned, fordelt over 12 måneder. Hertil kommer en eventuel frokostordning i børnehaven på 655 kr. pr. måned, fordelt over 12 måneder. SFO 1-taksten udgør for et heldagstilbud (0.-3. klasse): 1967 kr. pr. måned, fordelt over 11 måneder⁵.

Forslaget forudsætter en ændring i normeringen den 1. maj. Fra den 1. maj vil en andel af personalet fra børnehaven således blive hjemtages, så normeringen svarer til SFO'ens normering. Der vil med andre ord være et skifte i normeringen, mens lokation og faciliteter vil være de samme. Skiftet i normeringen og personalesammensætningen kan medvirke til, at børnene i højere grad får mulighed for at danne relationer til SFO-personalet inden skolestart.

Det kan i denne periode være udfordrende for ledelsen i dagtilbuddet at fordele de personalemæssige ressourcer, idet en andel af det pædagogiske personale hjemtages til dagtilbuddet på et tidspunkt, hvor børnetallet normalt er lavt. Denne del er ikke endeligt udfoldet og afdækkes yderligere.

Forvaltningen er i gang med at udarbejde en evaluering af førskoleordningen. Resultaterne af evalueringen forventes i løbet af efteråret 2022. Det foreslås at den konkrete udmøntning afventer evalueringen, hvorefter der vil blive udarbejdet et forslag til den faktiske udmøntning af forslaget.

Økonomi

Forslaget om justering af før-skoleordningen forudsætter, at det er muligt at implementere en ordning, hvor dagtilbudsloven følges i marts og april, for herefter at tildele ressourcer efter folkeskoleloven fra og med maj. Besparelsen opnås ved en reduktion i tildelingen til SFO fra 1. maj til 1. august samt en ændret forældretakst. Forslaget forventes at indebære en besparelse på 2,710 mio. kr. pr. år. fra og med 2025.

Finansieringsforslag (1.000 kr.)	Beløb 2023	Beløb 2024	Beløb 2025	Beløb 2026
Justering af rammerne for før-skole	-	-	-2.710	-2.710

⁵ Juli måned er betalingsfri